

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

GRK

GRČKI JEZIK

OGLEDNI ISPIT

DRŽAVNA MATURA 2021./2022.

GRK.00.HR.R.K1.28

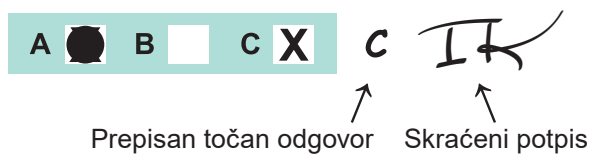

45340

Način označavanja odgovora na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka u ispitnoj knjižici:

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri voditelj ispitne prostorije.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **90** minuta.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Na 2. stranici ove ispitne knjižice prikazan je način označavanja odgovora i načini ispravljanja pogrešaka. Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti skraćeni potpis. **Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.**

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 28 stranica, od toga 2 prazne.

Pozorno pročitajte polazni tekst. Nakon polaznoga teksta slijede četiri skupine zadataka vezanih za tekst.

Svaka rečenica u polaznome tekstu označena je brojem. Uz svaki je zadatak iz razumijevanja teksta u zagradama naveden broj rečenice na koju se taj zadatak odnosi.

Ksenofont, *Anabaza* 1.2.15 – 18

Kir je s grčkom i barbarskom vojskom iz Sarda krenuo preko Lidije i Frigije. Nakon što su pristigle nove plaćeničke čete, imao je 11 000 hoplita i oko 2000 lakih pješaka plaćenika. Veliku svotu novca kojom je Kir vojnicima isplatio plaću za četiri mjeseca donijela je Epijaksa, žena kiličkoga kralja. Na ravnici pred gradom Tiriajejom tijekom smotre cijele Kirove vojske bila je prisutna i Epijaksa (Kiličanka).

ἐκέλευσε δὲ τοὺς Ἕλληνας ὡς νόμος αὐτοῖς εἰς μάχην οὕτω ταχθῆναι καὶ στήναι, συντάξαι δ' ἕκαστον τοὺς ἑαυτοῦ. (1) ἐτάχθησαν οὖν ἐπὶ τεττάρων· εἶχε δὲ τὸ μὲν δεξιὸν Μένων καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, τὸ δὲ εὐώνυμον Κλέαρχος καὶ οἱ ἐκείνου, τὸ δὲ μέσον οἱ ἄλλοι στρατηγοί. (2) ἐθεώρει οὖν ὁ Κῦρος πρῶτον μὲν τοὺς βαρβάρους· οἱ δὲ παρήλαντον τεταγμένοι κατὰ ἵλας καὶ κατὰ τάξεις· εἶτα δὲ τοὺς Ἕλληνας, παρελαύνων ἐφ' ἄρματος καὶ ἡ Κίλισσα ἐφ' ἄρμαμάξης. (3) εἶχον δὲ πάντες κράνη χαλκᾶ καὶ χιτῶνας φοινικοῦς καὶ κνημίδας καὶ τὰς ἀσπίδας ἐκκεκαλυμμένας. (4) ἐπειδὴ δὲ πάντας παρήλασε, στήσας τὸ ἄρμα πρὸ τῆς φάλαγγος μέσης, πέμψας Πίγηρτα τὸν ἑρμηνέα παρὰ τοὺς στρατηγοὺς τῶν Ἑλλήνων ἐκέλευσε προβαλέσθαι τὰ ὅπλα καὶ ἐπιχωρῆσαι ὅλην τὴν φάλαγγα. (5)

Komentar:

ἕκαστον tj. στρατηγόν

τοὺς ἑαυτοῦ, tj. στρατιώτας

τὸ δεξιόν, tj. κέρας (bojno krilo vojske)

Μένων = Menon, iz Farzala u Tesaliji

οἱ σὺν αὐτοῦ = oni s njim, tj. njegovi (ljudi)

Κλέαρχος = Klearh, u početku spartanski namjesnik u Bizantu, a kada ga je Sparta zbog neposluha osudila na smrt, otišao je Kiru i za njega skupljao vojsku

παρελαύνω = prolaziti mimo

κατὰ ἵλας = po četama, konjanici, oko 60 ljudi

κατὰ τάξεις = po odjelima, pješaci, oko 100 ljudi

ἀρμάμαξα, -ης, ἡ = kočija za putovanja (perzijska s četirima kotačima)

ἐκκεκαλυμμένας = otkrivene.

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.
Točan odgovor donosi jedan bod.

1. Grčki vojnici bili su poredani (2)

- A. po dva
- B. po tri
- C. po četiri
- D. po pet

(1 bod)

2. Desno krilo vojske držao je (2)

- A. Kir
- B. Klearh
- C. Ksenofont
- D. Menon

(1 bod)

3. Svi vojnici imali su _____ hitone (4)

- A. bijele
- B. crne
- C. grimizne
- D. smeđe

(1 bod)

4. Kir je zapovjedio Grcima koplja (5)

- A. sakriti iza štita
- B. slomiti na kamenu
- C. spustiti na tlo
- D. uperiti ispred sebe

(1 bod)

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odredite službu u rečenici potcrtanim riječima iz polaznoga teksta. Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici. Točan odgovor donosi jedan bod.

5. ...ὥς νόμος αὐτοῖς εἰς μάχην οὕτω ταχθῆναι... (1)

(1 bod)

6. ἐθεώρει οὖν ὁ Κῦρος πρῶτον μὲν τοὺς βαρβάρους (3)

(1 bod)

7. ...καὶ ἐπιχωρῆσαι ὅλην τὴν φάλαγγα. (5)

(1 bod)

III. Zadatci višestrukoga odgovora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.
Točan odgovor donosi jedan bod.

U zadacima od 8. do 11. odaberite ispravan prijevod podcrtane riječi.

8. οἱ δὲ παρήλαυνον τεταγμένοι κατὰ ἴλας καὶ κατὰ τάξεις· (3)

A _____ su prolazili mimo poredani po četama i odjelima.

- A. svi
- B. oni
- C. neki
- D. mnogi

(1 bod)

9. ἐθεώρει οὖν ὁ Κῦρος πρῶτον μὲν τοὺς βαρβάρους· (3)

Kir je doista prvo _____ barbare,

- A. brojao
- B. pregledavao
- C. napadao
- D. sazivao

(1 bod)

10. ἐπειδὴ δὲ πάντας παρήλασε, στήσας τὸ ἄρμα... (5)

A kada je prošao mimo svih, zaustavivši _____...

- A. kola
- B. konja
- C. roba
- D. vojnika

(1 bod)

11. ...πέμψας Πίγρητα τὸν ἑρμηνέα παρὰ τοὺς στρατηγούς τῶν Ἑλλήνων ἐκέλευσε... (5)...

poslavši Pigreta glasnika do grčkih vojskovođa _____...

- A. poželio je (da)
- B. pomislio je (da)
- C. rekao je (da)
- D. zapovjedio je (da)

(1 bod)

12. U kojemu licu Ksenofont priča o sebi u djelu *Anabaza*?

- A. u 1. licu singulara
- B. u 1. licu plurala
- C. u 3. licu singulara
- D. u 3. licu plurala

(1 bod)

13. Kojim dijalektom piše Ksenofont?

- A. atičkim
- B. eolskim
- C. dorskim
- D. jonskim

(1 bod)

14. Kojoj književnoj vrsti pripada Ksenofontovo djelo *Anabaza*?

- A. drami
- B. epici
- C. historiografiji
- D. lirici

(1 bod)

IV. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju ili s nekoliko riječi).

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Točan odgovor donosi jedan bod.

U zadacima 15., 16. i 17. promijenite broj zadanim riječima iz polaznoga teksta.

U zadacima 18. i 19. u polaznome tekstu pronađite zadane oblike glagola.

U zadacima 20., 21. i 22. prema nominativu singulara naglasite ostale zadane padeže imenica i pridjeva.

15. τὰς τάξεις

(1 bod)

16. τοῦ ἄρματος

(1 bod)

17. τὰ κράνη

(1 bod)

18. 3. l. pl. ind. aor. pas. od glagola τάττω

(1 bod)

19. 3. l. sg. impf. akt. od θεωρέω

(1 bod)

20. αἰσχρός, 3

αἰσχρου

(1 bod)

21. δοῦλος, ου, ό

δουλοις

(1 bod)

22. φάλαγξ, γγος, ή

φαλαγγα

(1 bod)

Pozorno pročitajte polazni tekst. Nakon polaznoga teksta slijedi sedam skupina zadataka vezanih za tekst.

Svaki stih u polaznome tekstu označen je brojem. Uz svaki je zadatak iz razumijevanja teksta u zagradama naveden broj rečenice na koju se taj zadatak odnosi.

Sofoklo, *Antigona* 511 – 525

AN. Οὐδὲν γὰρ αἰσχρὸν τοὺς ὁμοσπλάγχνους σέβειν.

KP. Οὐκ οὖν ὅμαιμος χῶ καταντίον θανών;

AN. Ὅμαιμος ἐκ μιᾶς τε καὶ ταύτου πατρός.

KP. Πῶς δῆτ' ἐκείνῳ δυσσεβῇ τιμᾶς χάριν;

AN. Οὐ μαρτυρήσει ταῦθ' ὁ κατθανών νέκυς.

515

KP. Εἴ τοί σφε τιμᾶς ἐξ ἴσου τῷ δυσσεβεῖ.

AN. Οὐ γάρ τι δοῦλος, ἀλλ' ἀδελφὸς ὦλετο.

KP. Πορθῶν δὲ τήνδε γῆν· ὁ δ' ἀντιστὰς ὕπερ.

AN. Ὅμως ὃ γ' Αἰδης τοὺς νόμους τούτους ποθεῖ.

KP. Ἀλλ' οὐχ ὁ χρηστὸς τῷ κακῷ λαχεῖν ἴσος.

520

AN. Τίς οἶδεν εἰ κάτω ἔστιν εὐαγῇ τάδε;

KP. Οὗτοι ποθ' οὐχ θρὸς, οὐδ' ὅταν θάνῃ, φίλος.

AN. Οὗτοι συνέχθην, ἀλλὰ συμφιλεῖν ἔφυν.

KP. Κάτω νυν ἐλθοῦς, εἰ φιλητέον, φίλει

κείνους· ἐμοῦ δὲ ζῶντος οὐκ ἄρξει γυνή.

525

Komentar:

ὁμοσπλάγχχνους = one koji potječu od iste majke

ὄμαιμος, 2 = rod po krvi, brat

χῶ = καὶ ὁ /kraza/

καταντίον θανών = onaj koji je poginuo nasuprot njemu

ἐκ μιᾶς misli se μητρὸς

ὁ κατθανών νέκυσ = pali mrtav junak

σφε = αὐτόν

ἐξ ἴσου = jednako, na isti način

ᾤλετο od ὄλλυμαι

ἀντιστάς ὑπέρ (misli se τῆσδε γῆς) = stavši u obranu (zemlje)

ποθέω = tražiti

λαχεῖν = u stjecanju (pogrebnih običaja)

οὐχθρός = ὁ ἐχθρός /kraza/

οὗτοι ἔφυν = ja se nisam rodila zato da...

ἐλθοῦσα φίλει = pođi i ljubi!

εἰ φιλητέον (misli se σοί ἐστι) = ako moraš ljubiti.

V. Zadaci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju ili s nekoliko riječi).
Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Točan odgovor donosi jedan bod.

23. AN. Οὐ γάρ τι δοῦλος, ἀλλ' ἀδελφὸς ὦλετο. **(517)**

Tko je Antigoni poginuo? _____

(1 bod)

24. KP. Οὗτοι ποθ' οὐχ θρόος, οὐδ' ὅταν θάνῃ, φίλος. **(522)**

Što prema Kreontovim riječima neprijatelj nikad ne može biti, pa ni kad umre?

(1 bod)

25. AN. Οὗτοι συνέχθειν, ἀλλὰ συμφιλεῖν ἔφυν. **(523)**

Za što Antigona kaže da se rodila? _____

(1 bod)

26. KP. ... ἐμοῦ δὲ ζῶντος οὐκ ἄρξει γυνή. **(525)**

Tko neće vladati dok je Kreont živ? _____

(1 bod)

VI. Zadatci višestrukoga odgovora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.
Točan odgovor donosi jedan bod.

27. Πῶς δῆτ' ἐκείνῳ δυσσεβῇ τιμᾶς χάριν; (514)

Zadana je rečenica

- A. namjerna
- B. posljedična
- C. upitna
- D. vremenska

(1 bod)

28. Οὐ γάρ τι δοῦλος, ἀλλ' ἀδελφὸς ὤλετο. (517)

Podcrtani je veznik

- A. odnosni
- B. suprotni
- C. sastavni
- D. vremenski

(1 bod)

29. ...ἐμοῦ δὲ ζῶντος οὐκ ἄρξει γυνή. (525)

Podcrtani je particip

- A. adverbni
- B. apsolutni
- C. atributni
- D. predikatni

(1 bod)

VII. Zadatci dopunjavanja

U sljedećim zadatcima dopunite prijevod zadane rečenice iz polaznoga teksta.
Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Točan odgovor donosi jedan bod.

30. Ὁμαιμος ἐκ μιᾶς τε καὶ ταύτου πατρός. (513)

Brat jedne (majke) i istoga _____.

(1 bod)

31. Οὐ μαρτυρήσει ταῦθ' ὁ κατθανὼν νέκυσ. (515)

Neće svjedočiti _____ pali mrtvi junak.

(1 bod)

32. Ὅμως ὁ γ' Αἰδης τοὺς νόμους τούτους ποθεῖ. (519)

Pa ipak baš Had traži te _____.

(1 bod)

33. Τίς οἶδεν εἰ κάτω ἔστιν εὐαγὴ τάδε; (521)

_____ zna je li to dolje sveto.

(1 bod)

VIII. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.
Točan odgovor donosi jedan bod.

34. U **521.** stihu Antigona postavlja pitanje na koje ne traži odgovor. Kako se naziva ta figura konstrukcije?

- A. asindeton
- B. elizija
- C. inverzija
- D. retoričko pitanje

(1 bod)

35. Kako se naziva stilska figura kada se riječi na početku stiha ponavljaju (kao u **522.** i **523.** stihu polaznoga teksta)?

- A. anagram
- B. anafora
- C. asonanca
- D. aliteracija

(1 bod)

36. Kojemu dijelu tragedije pripadaju polazni Sofoklovi stihovi?

- A. παράοδος
- B. ἐπεισόδια
- C. στάσιμον
- D. ἔξοδος

(1 bod)

IX. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.
Točan odgovor donosi jedan bod.

37. ἐκέλευσε

- A. 3. l. sg. ind. aor. akt.
- B. 3. l. pl. ind. aor. pas.
- C. 3. l. pl. ind. aor. akt.
- D. 3. l. sg. ind. aor. pas.

(1 bod)

38. παρελαύνων

- A. N. sg. m. r. ptc. prez. akt.
- B. 3. l. pl. impf. akt.
- C. N. sg. m. r. ptc. aor. akt.
- D. 1. l. sg. ind. aor. akt.

(1 bod)

39. προβαλέσθαι

- A. inf. aor. akt.
- B. inf. fut. med.
- C. inf. aor. med.
- D. inf. prez. med.

(1 bod)

40. πέμψας

- A. 2. l. sg. ind. aor. akt.
- B. N. sg. m. r. ptc. aor. akt.
- C. 2. l. sg. imp. aor. akt.
- D. N. sg. ž. r. ptc. aor. akt.

(1 bod)

41. εἶχε

- A. 3. l. sg. ind. aor. akt.
- B. 3. l. sg. ind. perf. akt.
- C. 3. l. sg. impf. akt.
- D. 3. l. sg. ind. fut. akt.

(1 bod)

42. Koja je metrička shema zadanoga stiha ispravna?

Οὐ μαρτυρήσει ταῦθ' ὁ κατθανὼν νέκυς.

- A. / / / / / / /
-----υ-υ-υ-
- B. / / / / / / /
υ-υ----υ-υ-υ-
- C. / / / / / / /
υ-υ----υ----υ-
- D. / / / / / / /
--υ-----υ----

(1 bod)

43. Kako se naziva stih u kojemu razgovaraju likovi u grčkoj drami?

- A. jampski trimetar
- B. trohejski tetrametar
- C. daktilski pentametar
- D. daktilski heksametar

(1 bod)

X. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadatcima za zadanu rečenicu iz polaznoga teksta pronađite riječ koja ima navedeno značenje i napišite je u rječničkom obliku.

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Točan odgovor donosi jedan bod.

44. ἐκέλευσε δὲ τοὺς Ἕλληνας ὡς νόμος αὐτοῖς εἰς μάχην οὕτω ταχθῆναι καὶ στῆναι

zapovijedati

(1 bod)

45. εἶχον δὲ πάντες κράνη χαλκᾶ καὶ χιτῶνας φοινικοῦς καὶ κνημίδας καὶ τὰς ἀσπίδας ἐκκεκαλυμμένας.

sav, svaki

(1 bod)

46. ἐμοῦ δὲ ζῶντος οὐκ ἄρξει γυνή

žena

(1 bod)

XI. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Točan odgovor donosi jedan bod.

47. Kako se nazivaju patnje kroz koje je prošao kršćanski mučenik ne želeći se odreći vjere?

- A. markacija
- B. martirij
- C. pasija
- D. sufragan

(1 bod)

48. Kako se naziva kukac koji jede lišće?

- A. filodendron
- B. filofag
- C. filogenija
- D. filokinon

(1 bod)

49. Kako se naziva održavanje života životinjskom hranom?

- A. zooantropija
- B. zoocenoza
- C. zoofagija
- D. zoofilija

(1 bod)

XII. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju ili s nekoliko riječi).
Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Točan odgovor donosi jedan bod.

50. Kako se zove Ahilejev neprijatelj, najpoznatiji trojanski ratnik i Andromahin muž?

(1 bod)

51. Kojemu je mitskom kralju kao bebi otac dao svezati noge i baciti ga u neprohodnu goru?

(1 bod)

52. Kako se naziva četvrti dio tragičke tetralogije?

(1 bod)

53. Kako se zove autor govora *Κατὰ Φιλίππου*?

(1 bod)

54. Koje je proročište poznato kao „pupak svijeta“?

(1 bod)

55. U kojemu je antičkom gradu pronađena zlatna „Agamemnonova“ maska?

(1 bod)

XIV. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.
Točan odgovor donosi jedan bod.

56. Tko je osmislio varku trojanskoga konja?

- A. Αἴας
- B. Δαίδαλος
- C. Διομέδης
- D. Ὀδυσσεύς

(1 bod)

57. Koja je božica zaštitnica braka i obitelji?

- A. Ἄρτεμις
- B. Ἀφροδίτη
- C. Δημήτηρ
- D. Ἥρα

(1 bod)

58. Tko je Atrejev sin?

- A. Ἀχιλλεύς
- B. Μενέλαος
- C. Ὀδυσσεύς
- D. Περσεύς

(1 bod)

59. Koji epitet opisuje Apolona?

- A. ἄναξ ἀνδρῶν
- B. γλαυκῶπις
- C. Κρονίδης
- D. Φοῖβος

(1 bod)

60. Koja drama pripada trojanskomu mitološkom ciklusu?

- A. Ἀγαμέμνων
- B. Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας
- C. Οἰδίπους τύραννος
- D. Πέρσαι

(1 bod)

61. Koja je grčka kolonija na tlu Hrvatske najstarija?

- A. Ἴσσα
- B. Κόρκυρα μέλαινα
- C. Τραγούριον
- D. Φᾶρος

(1 bod)

62. Na čiji je poticaj započela grčka kolonizacija hrvatske obale?

- A. Dionizija Starijega
- B. Falarisa
- C. Gelona
- D. Hijerona

(1 bod)

63. Tko je osnivač filozofske škole Likej?

- A. Ἀριστοτέλης
- B. Ἡρακλεῖτος
- C. Πλάτων
- D. Σωκράτης

(1 bod)

64. Koji je strateg i političar zaslužan za gradnju Partenona?

- A. Ἐμπεδοκλῆς
- B. Θεμιστοκλῆς
- C. Περικλῆς
- D. Σοφοκλῆς

(1 bod)

65. Kako se naziva brončani kip atleta pronađen u akvatoriju otoka Lošinja?

- A. Apoksiomen
- B. Diadumen
- C. Diskobol
- D. Dorifor

(1 bod)

66. Kako se naziva Aristotelovo djelo koje govori o razvoju grčke drame?

- A. Περί φύσεως
- B. Περί ίππικῆς
- C. Περί ποιητικῆς
- D. Περί στεφάνου

(1 bod)

67. Tko je autor djela *Kirov odgoj*?

- A. Ἡρόδοτος
- B. Ἡσίοδος
- C. Ξενοφῶν
- D. Ὅμηρος

(1 bod)

68. Tko je začetnik jambografije?

- A. Ἀλκαῖος
- B. Ἀρχίλοχος
- C. Μίμνερμος
- D. Σαπφώ

(1 bod)

69. Tko je autor elegije *Slatko je i časno umrijeti za domovinu*?

- A. Μίμνερμος
- B. Σόλων
- C. Θέογνις
- D. Τυρταῖος

(1 bod)

70. Tko je svoje djelo nazvao *Ἱστορίας ἀπόδεξις*?

- A. Ἑκαταῖος
- B. Ἡρόδοτος
- C. Θουκυδίδης
- D. Ξενοφῶν

(1 bod)

Prazna stranica

Prazna stranica